

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การบรรเทาภัยพิบัติวาตภัยกรณีพายุฤดูร้อนและพายุลูกเห็บในเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ผู้เขียน

นางสาวสุมารินทร์ ว่องสุริย์

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสาธารณสุข)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนภิญโญ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การบรรเทาภัยพิบัติวาตภัยกรณีพายุฤดูร้อนและพายุลูกเห็บในเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาบริบทการดำเนินงานบรรเทาภัยพิบัติวาตภัยกรณีพายุฤดูร้อนและพายุลูกเห็บ ในพื้นที่เขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบรรเทาภัยพิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายหลังจากการเกิดพายุฤดูร้อนและพายุลูกเห็บในพื้นที่เขตอำเภอเมืองพะเยา และ 3) เพื่อศึกษาหาแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินงานบรรเทาภัยพิบัติกรณีวาตภัยจากพายุฤดูร้อนและพายุลูกเห็บ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วยหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือนที่ประสบภัยจำนวน 354 ครัวเรือน และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานหรือมีความเกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบวาตภัย จำนวน 40 คน โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษสามารถสรุปได้ดังนี้

จากสถานการณ์จริงกรณีวาตภัยจากพายุฤดูร้อนและพายุลูกเห็บ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการบรรเทาภัยพิบัติตามลำดับขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ในแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดตั้งแต่ในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัด

ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานบรรเทาภัยพิบัติประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการที่มีสายการบังคับบัญชาที่ซ้ำซ้อนกัน 2) ด้านบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานที่มีจำกัด 3) ด้านงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณไม่เพียงพอ 4) ด้านระเบียบ/กฎหมาย ที่ยังไม่ชัดเจนคลุมเครือ และไม่ครอบคลุม และ 5) ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการบรรเทาภัยพิบัติ

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบรรเทาภัยพิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายหลังจากเกิดภัยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่า การให้ความช่วยเหลือล่าช้าไม่ทันต่อความต้องการ การให้ความช่วยเหลือยังไม่เป็นธรรม ไม่ทั่วถึงและยังไม่ตรงตามความต้องการ

จากผลการศึกษาคำเนินงานบรรเทาภัยพิบัติวาทภัยกรณีพายุฤดูร้อนและพายุลูกเห็บและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานทำให้พบแนวทาง ดังนี้ 1) ก่อนเกิดภัย ควรจัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยจากวาทภัยและจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้แก่เจ้าหน้าที่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลและจัดกิจกรรมรณรงค์เน้นช่องทางที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้รวดเร็วและทั่วถึง ควรฝึกอบรมอาสาสมัครเพิ่มเติมและเพิ่มการอบรมหลักสูตรระยะสั้น และ 2) ขณะเกิดภัยและภายหลังเกิดภัย การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจควรจัดในบริเวณที่มองเห็นได้ง่าย ชัดเจนและจัดทำแผนผังแสดงรายละเอียดการขอรับความช่วยเหลือพร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ ประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติให้แก่ประชาชนได้ทราบอย่างต่อเนื่อง สำหรับการสำรวจความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือควรดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการ โดยให้มีการซักซ้อมและจัดทำคู่มือแนวทางในการปฏิบัติก่อนดำเนินการ

Independent Study Title	Disaster Mitigation from Thunderstorm and Hailstorm in Amphoe Mueang Phayao, Changwat Phayao
Author	Ms.Sumarin Wongsuree
Degree	Master of Science (Public Disaster Management)
Independent Study Advisor	Asst. Prof. Dr.Ajchara Wattanapinyo

ABSTRACT

The purposes of this independent study were 1) to study the disaster mitigation process that the related organizations performed before disaster, during disaster, and after disaster from thunderstorms and hailstorms in Amphoe Mueang Phayao area 2) to study the satisfaction that people had on the disaster mitigation process which provided by the related organizations after the thunderstorms and hailstorms took place in Amphoe Mueang Phayao area and 3) to find the suitable method for disaster mitigation from thunderstorms and hailstorms. The target populations in this study consisted of householders or representatives from 354 storm victim households and 40 related rescue operatives. Questionnaires and interviews were used to study data. Frequency distribution method, percentage, average calculation and standard deviation were used to collect and analyze data.

The results of this study were:

From actual situations, the related organizations followed the disaster prevention and mitigation provincial plan respectively to mitigate thunderstorms and hailstorms at a local level, district level, and provincial level.

The problems and obstacles in the disaster mitigation process were 1) overlapping command management system 2) limitation of personnel 3) local administration's lack of budget 4) unclear and incomprehensive laws and regulations and 5) inaccessibility of disaster mitigation news.

People's satisfaction to the related organizations after the disaster was mostly at a moderate level. The rescues were delayed, unfair, not thorough, and did not meet people's needs.

The suggestions from this study were 1) in the pre-disaster phase, the related organizations should identify risk areas and publish a handbook for the rescue operatives. The information and activities should be publicized rapidly and thoroughly to people and more volunteers should be trained and more short training courses should be arranged. 2) During and post-disaster, the adhoc administration center should be set up in an accessible and clear area and there should be a diagram to illustrate how to ask for assistance; furthermore the officers should be arranged to advise and publicize guidelines for the people continuously. The committee should take part in assessing the damage and providing help. They should always practice and have a handbook published before proceeding.